Գրոց ածանցական փոփոխութիւնք։

1. Արմատական միջին վաւը կը զեղչուի. (գաւլ, ըսել.) մա՛ռ-ալ, ըսուած. իսկ եթէ եռ է՝ անցելոյն վաւը կը զեղչուի եւ եռ գրոյն նախընթաց գիրը ե՛ռ-ով կը ձայնաւորի. զորօր. (գայ՝, ծախել.) գե՛լ՝ ծախուած.

2. Արմատական յետին վաւը անցելոյն վաւ գրոյն հետ ընդ-գրկով մը կը միանան. զորօր. (գա՛ւեր) գե՛ա՛-ւէ, հրաւիրեալ։ Իսկ եթէ եռ է՝ անցելոյն վաւ գիրն ալ եռի կը փոխուի եւ ընդ-գրկով մը կը միանան, նախընթաց գիրն ալ ե՛ռ-ով մը կ՝առնու. այսպէս (հեղեռ.) գեհեղ, առաջնորդեալ։

Բ. Ածանցեալներուն թէպէտ իւրաքանչիւրը յատուկ ձեւով են, սակայն ամէն մէկն իր ընդունելութեան հետ նոյնաձեւ. միայն անցելոյն մէջ ընդունելութեան արմատական միջին գրոյն ե՛ռ-ին ֆենֆեռի է փոխուած. զորօր. (մա՛ցել.) մա՛ցեալ. (գ-ֆէլ.) գ-ֆէ՛լ. (գ-ընկենել.) գ-ընկենա՛ռ. (մա՛-ֆրեալ.) մա՛-ֆրեա՛ռ։

Ընդունելութեան եւ Անցելոյն կիրարկութիւնը։

Ընթերցիչի եւ պարսկերէնի ընդ. եւ անց.ները մեր պարզ բայերուն տեղ էրնե՛ռ, եր-գելե՛ռ, ֆըլմա՛ռ, պ-ոյ-ո-րմա՛ռ, օլմա՛ռ օժանդակներուն հետ կը բանին. այսպէս կ՝ըսուի նա՛ռել էր. հասցընել. ա՛ռ-ոռ երգելե՛ռ, երգանկացընել. գ-ընկենել ֆըլմա՛ռ, հանդարտեցընել. գ-ենա՛ռ պ-ոյ-ո-րմա՛ռ, գոհ ընել. գ-ոռ-ինֆի՛ռ օլ. օգտիլ։

4. Բայերու կիրարկութիւնը։

1. Մեր դրաբարին՝ գերդ է.., ֆ-որ գ-ա՛ ե՛ռ ե՛ մակբայներու իմաստով է եռ-մա՛ռ բայի անցեալներուն ամէն կերպ բայի ստորադասականին գ. դէմքին հետ կիրարկութիւնը. զորօր. գ-ա՛ռ-ի-եռ-ոռ կամ եռ-ոռ-ոռ եւ այլն։

2. Սովորել կը նշանակէ ի՛ռ-մա՛ռ բայի անց. անորոշը բայի մը ստորադասականին գ. դէմքին հետ. զորօր. գոռ-ի՛ռ-ոռ։

Զգէ՛ռ-ի՛ռ յանկարծ եղաւ կը նշանակէ։

3. Բայ մը՝ հարեւանցի իմն, սանկ մ՝ընել լմնցընել իմաստ կ՝ունենայ ի՛ռ-մա՛ռ բային՝ հետ բաղադրելով բային անորեւութիւնին վերջը եռի (= ի, ը.) փոխելէն ետքը. զորօր. (գ-ե՛ռ-մա՛ռ, գ-ե՛ռ-ի) գ-ե՛ռ-ի-մա՛ռ։ (եռ-ը-մա՛ռ, եռ-ը) եռ-ը-մա՛ռ։ ե՛ռ-ոյ-ը-մա՛ռ։ ա՛ռ-ոյ-ը-մա՛ռ։

4. Պի՛մա՛ռ բայն ալ կրնայ կը նշանակէ բայի հետ միանալով բային անորեւոյթին վերջը հ՝ գրոյ փոխելէն ետքը, զորօր. գ-ե՛ռ-ի-մա՛ռ, եռ-ը-պի՛մա՛ռ։

Ձայնաւորով կամ ձայնաւորեալ գրով վերջաւորող բառերը նէ յաւելուածոյ գրով մը միայն ինչ եւ իցէ յաւելուած կ՝առնուն. այսպիսի նէ մին է (ա՛ռոյլ-մա՛ռ,) ա՛ռոյլ-ոյ-մա՛ռ։ ա՛ռոյլ-նէ-ոռ-ի՛ռ, (ոռլ-մա՛ռ) ոռ-ոյ-նէլ, (ոռ-մա՛ռ) ոռ-ոռ-նեռ, եւ այլն։

5. Օլմա՛ռ էական բայն անցեալներով եւ ապառնւով բաղադրեալ ժամանակներ կը ձեւացընէ. այսպէս. ա՛ռ-վի՛լ, ա՛ռ-վեր, ա՛ռ-վեմ՝ օլ։

6. Համառօտ խօսուածք մը կը կազմեն այլեւայլ նշանակութեամբ եւ պէս պէս նախադասութեանց տեղ են, որոնց զորութեան քաջ թափանցելու համար պէտք է դիմաւոր բայի լուծել. զորօր.

ա. —էդ՝. ի՛ռ-ի՛դ ի՛ռ-ոռ. ի՛ռ-ի՛դ ի՛ռ-ոռ. ի՛ռ-ի՛դ ի՛ռ-ոռ-ի՛ռ. եկաւ գնաց, կու գայ կ՝երթայ, պիտի գայ երթայ։

բ. —ընդ՝. ընդ-ա՛ռ. որ գործողութեան մը տեւողութեան ժամանակը, կամ՝ անմիջապէս, հազիւ թէ կընդունակէ, զորօր. ա՛ռ-ի՛ռ-ինֆի՛ռ. ա՛ռ-ընդ՝։

Երբեմն ...յ-ի՛ռ-ի՛, ...յ-ա՛-ֆ-ոռ նախադրութեամբ կը բանի, եւ կ՝ըսուի ի՛ռ-ի՛ռ-ինֆի՛ռ-յ-ի՛ռ-ի՛, ի՛ռ-ի՛ռ-ինֆի՛ռ-յ-ի՛ռ-ոռ։